

Průzkum o podpoře kojení v porodnicích v letech 2014-2017

Bližší informace o průzkumu a další výsledky najdete na našich webových stránkách (www.sestinedelky.cz/pruzkum-o-kojeni/).

12.7 Podpora kojení v Oblastní nemocnici Mladá Boleslav (Klaudiánova nemocnice)

Oblastní nemocnice Mladá Boleslav má od roku 2003 certifikát Baby-friendly Hospital.

- celkem odpovědí: **43**
- celkem komentářů (se svolením je zveřejnit): **21**
- více než 4/5 respondentek rodily **vaginálně** (86 %)
- téměř 4/5 dětí byly **dohozené** (83,7 %)

Shrnutí výsledků

Jednotlivé výsledky (v tabulkách, vč. rozdělení podle let) uvádíme níže.

Přestože více než polovina respondentek uvádí, že jim personál dokázal pomoci s kojením, z jejich odpovědí zároveň plyne, že **porodnice beze zbytku nenaplnila 10 kroků k úspěšnému kojení.**

Informovanost

Více než 4/5 žen nedostaly informaci, kam se po porodu mohou obrátit o pomoc s kojením. **Téměř polovina respondentek nedostala** do 6 hodin po porodu informace o kojení a nebyla jim nabídnuta pomoc s kojením. Nedostaly ani informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přísátí miminka. **Více než 3/5 respondentek personál neukázal**, jak během kojení poznat, zda miminko skutečně pije z prsa.

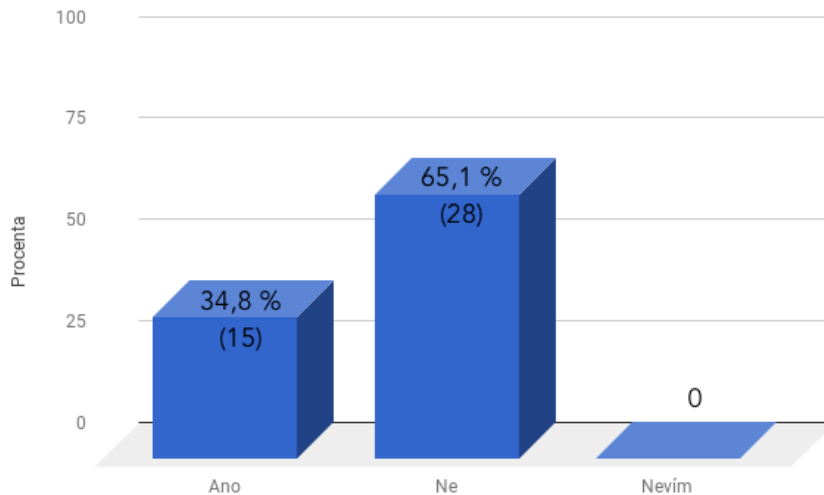
88 % respondentek nebylo informováno o důležitosti kontaktu kůže na kůži.

4,6 % žen (2) personál odnesl dítě během jejich pobytu v porodnici, aniž by o tom věděly.

Kontakt s dítětem a rooming-in

Více než 3/5 respondentek nebyly hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži alespoň po dobu jedné hodiny (viz graf 1).

Graf 1: Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

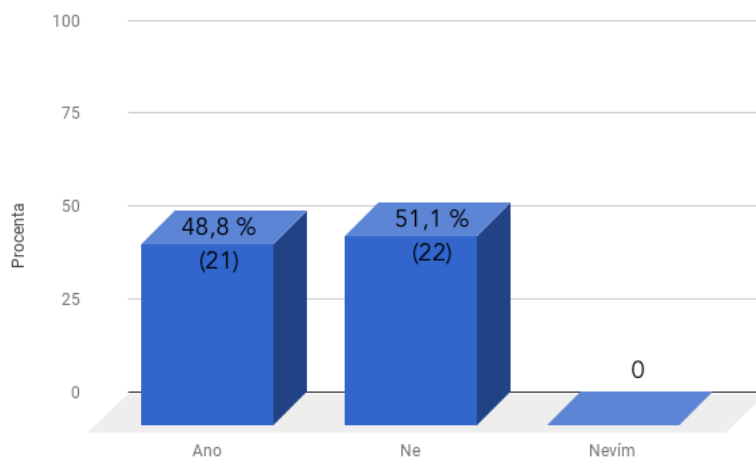

Více než 2/5 respondentek nebyly na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu a nebyly ani s miminkem na pokoji během všech nocí, které strávily v porodnici. **Třetina respondentek** uvádí, že personál **nepovažoval** za samozřejmé, aby byly s miminkem v jedné posteli.

Dokrmování umělým mlékem, použití lahve a dudlíku

Téměř polovina dětí byla dokrmována umělým mlékem (viz graf 2), přičemž **polovině matek** dokrmovaných dětí nebyl osvětlen důvod, proč se tak stalo. **Více než 1/5 žen** uvádí, že na ně byl vyvíjen nátlak, aby dítě dokrmovaly. **Čtvrtina respondentek** uvádí, že jejich dítě bylo dokrmováno umělým mlékem bez jejich informovaného souhlasu. **Téměř čtvrtina žen** dále sděluje, že se o dokrmu se dozvěděly až poté, co bylo dítě dokrmené.

Graf 2: Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

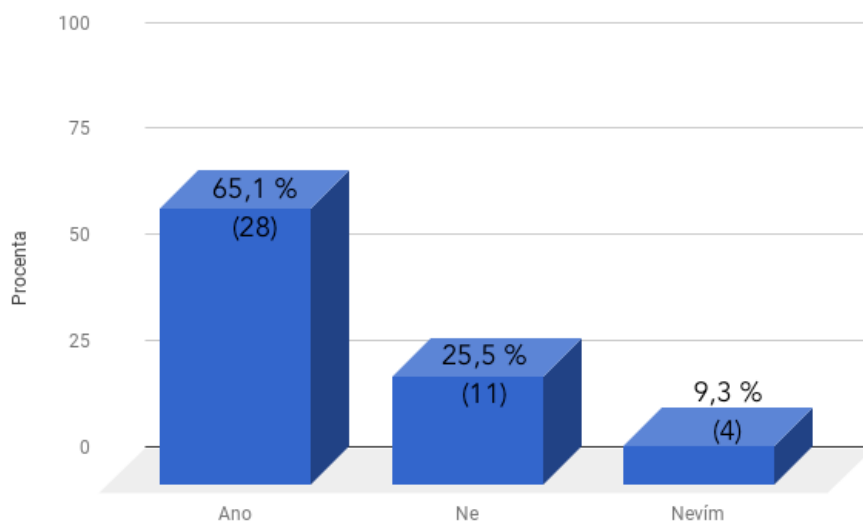
šestinedělky

Pětina dětí byla krmena z lahvičky. **Dvěma třetinám respondentek**, které dítě dokrmovaly, personál **neukázal**, jak to dělat bez lahvičky a nenaučil je, jak tento způsob efektivně využívat. **Více než čtvrtina žen** dostala od personálu návrh použít dudlík, nebo byl jejich miminku podán bez jejich souhlasu.

Časování krmení

Téměř 3/4 žen nedostaly informaci, že mají kojit dítě tak často, jak miminko nebo ony chtějí. **Více než 3/5 respondentek dostaly** od personálu informaci, že mají kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že mají kojit jen určitý počet minut (viz graf 3).

Graf 3: Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

Stručné shrnutí komentářů

Všechny komentáře, u nichž máme svolení je zveřejnit, najdete na konci.

Některé respondentky byly **hodně či převážně spokojené** s pomocí a podporou kojení, které se jim v porodnici dostalo (viz „Pozitivní.“; „V pohodě, jen návštěvníci občas rušili.“; „Já jsem byla s přístupem personálu porodnice spokojená. Rodila jsem císařským řezem v 37tt jednováječná dvojčata, kontakt kůže na kůži měli kluci s tatínkem asi deset minut, poté už si tatínek řekl, že je chce sundat. Příkrm dostali, protože se lékaři báli velkého úbytku váhy. Víc mě mrzí, že nepropagují příkrm přes cévku na prsu, zbavili bychom se příkrmů dřív než na konci šestinedělí. Jinak jsem z porodnice odcházela s prasklinou na bradavce a přesto, že jsem za personálem chodila, že mě to bolí, jestli by mi mohly poradit, tak mi říkali, že je vše v pořádku. Poradila až domů zavolaná soukromá laktiční poradkyně vyškolená Mamilou. Je to škoda, protože je to jediná výtka na tuto porodnici, kterou bychom s mužem měli. Oproti jičínské, kde jsem rodila v roce 2013, kde jsme byli absolutně nespokojeni.“). Jedna ze zkušených matek si pochvaluje **režim s minimem zásahu personálu** („Bylo

šestinedělky

to mé třetí dítě, tak jsem pomoc nepotřebovala a ocenila jsem, že mě nikdo moc nekontroloval. Dítě kojím ještě teď.“).

Větší skupina žen nicméně vyjadřovala **k poskytnuté péči určité výhrady a nebo projevovala mírnou až značnou nespokojenost** (viz např. *„Kojení v porodnici bylo pro mě stresové, po císařském řezu se mi mléko začalo dělat až později a nikdo mi o kojení nic neřekl, pokud jsem se nezeptala. Nevěděla jsem, zda správně kojím.“*; *„Strašné, nepomohli, spíše naopak, ještě deptali, že pije málo....že takto by to nešlo, jako když jsem ta nejhorší matka na světě.“*; *„Prostředí na JIP oddělení pro mě bylo velmi stresující a nepodpůrné.“*; *„Jako psycho, ačkoli jsem se na to těšila, brala to jako jasnou věc. Pomohli mi, až když jsem si o pomoc řekla, a to třetí den od porodu. To je na dlouhé povídání...“*; *„Tragédie.“*;).

Některé ženy otevřeně uvádí, že **k úspěšnému počátku kojení potřebovaly pomoc jiných osob či informace z jiného zdroje než od personálu porodnice** (viz *„Jako prvorodička jsem měla (díkybohu) na pokoji maminku s druhátkem, která mě podporovala ve spaní ve společné posteli s mimčem a kojení i non stop (oproti radám a nařízením sestřiček).“*; *„Naštěstí jsem byla na kurzu kojení od laktační poradkyně, tak jsem věděla alespoň, jak si to nějak napolohovat. Takže manžel dovezl kojící polštář a já si začla kojit podle sebe v křesle a už nám to šlo bez mizerné pomoci sester.“*; *„Po návratu domů jsem si pozvala laktační poradkyni, která jediná mi pomohla. Bylo to velmi náročné, ale na konci šestinedělí jsem se plně rozkojila.“*; *„Poté, co se miminko přisálo na porodním sále k jednomu prsu, už sestry předpokládaly, že máme kojení zvládnuté. Žádné další informace jsem k tomuto tématu nedostala. Jen na pokoji byla příručka o kojení, kterou jsem si mohla přečíst. Druhý den po porodu jsem měla domluvenou návštěvu laktační poradkyně proškolenou Laktační ligou, která opravila polohu miminka v mém náručí a přisátí k druhému prsu. Také mi ukázala a umožnila vyzkoušet různé polohy při kojení. Moc mi tím pomohla.“*; *„Věřím, že kdybych nezačala sama hledat informace, syn je na umělém mléku. Teď bude mít 2 roky a kojí se stále. :)“*).

Opakovaně psaly respondentky o **kojení dle časového harmonogramu** (viz např. *„Sestry radily každé tři hodiny aspoň 30 min, rozkojila jsem se až doma, kdy jsem kojit začala dle potřeb mimča, takže i čtyři hodiny v kuse:)“*; *„Stres, časový rozvrh, čárky, 20 minut z každého prsa minimálně po 2 hodinách.“*; *„3hodinové intervaly, každé prso stimulovat 15 minut.“*).

Nelze dále nezmínit **nesprávné a nešetrné přikládání dítěte k prsu** (viz *„Když se nechtěl přisát na pravé prso, sestra násilím za krk tlačila syna na prso. V tu chvíli jsem ji odstrčila a začala si hledat informace sama.“*; *„Horší bylo to, že mi pomáhali s přisátím, ale stylem strkání bradavky do pusy miminka a v poloze vleže. Nedařilo se mi to a vleže vůbec, jen když to sestřičky nějak nacpali do pusinky.“*).

Jedna z respondentek, matka nedonošeného dítěte, pak také upozornila na **problematiku informovaného souhlasu**, ať se již jednalo o podání dokrmu dítěti nebo použití dudlíku, **tlaku na použití lahvičky při dokrmování, nejednotnost rad personálu, které někdy neodpovídaly vlastním doporučeným postupům, či nemožnost využít služeb externí poradkyně na dětské JIP** (*„Asi čtyři dny byl syn v*

šestinedělky

*inkubátoru. Bez mého vědomí ho začali okamžitě dokrmovat umělým mlékem a dali mu dudlík. Přiložit mi ho nechali teprve třetí den. Vzhledem k tomu, že byl pevně daný tříhodinový režim krmení a přebalování, kdy jsem před a po musela vážit, usoudili, že pije málo a musela jsem dokrmovat. Stříkačkou. Pořád mi nutili láhev, aby si prý na ni zvykl, ale odmítla jsem. Miminko jsem si dávala do postele, ale když jsem spala já, spalo ve své postýlce. Moc jsem chtěla kojit bez dokrmu, byla jsem ve stresu, každá sestra mi radila něco jiného včetně toho, že na to nemám tak tlačit, že to chci příliš...Když jsem si stěžovala doktorce, že mi každá sestra říká něco jiného, přišla za mnou dotčená staniční s příručkami o kojení nedonošených dětí, že si je mám nastudovat. Přečetla jsem si je a zjistila, že většinu z toho nedodržují. Absurdní...Byli jsme na dětské JIP, když mi dula, která se mnou byla u porodu, chtěla přijít pomoci s kojením, nepustili ji, takže miminko neviděla a nemohla poradit. K miminku mohl jen partner. Situace s kojením se upravila až doma, kdy jsem přestala vážit, dokrmovat, dítě jsem měla v posteli a kojila na požádání. Ze dne na den jsem plně kojila. Prostředí na JIP oddělení pro mě bylo velmi stresující a nepodpůrné“). **Tlak na použití lahvičky pak** potvrzuje také další komentář („Malý byl v inkubátoru, první pokus o kojení si ani nepamatují. Byli jsme v porodnici zhruba týden. Částečně jsem kojila a částečně dokrmovala. Největší chyba a nesmysl ze strany nemocnice byl ten, že dokud se nenaučí pít z normální lahvičky, tak nás nepustí domů.“)*

Odovědi rozdělené dle roků

1. Jak se dítě narodilo?

	Vaginálně	Císařem
2014	4	1
2015	16	1
2016	13	4
2017	4	0
Celkem	37	6

2. Narodilo se miminko po 37. týdnu těhotenství?

	Ano	Ne
2014	3	2
2015	14	3
2016	15	2
2017	4	0
Celkem	36	7

3. Přišel k Vám někdo z personálu nejpozději 6 hodin po porodu, aby Vám poskytl informace o kojení a nabídl Vám pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	9	7	1
2016	11	6	0
2017	3	1	0
Celkem	23	19	1

4. Byla jste hned po porodu s miminkem v kontaktu kůže na kůži a pokračoval tento kontakt nepřerušovaně alespoň hodinu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	4	0
2015	3	14	0
2016	10	7	0
2017	1	3	0
Celkem	15	28	0

5. Dostala jste informace o tom, jak vypadá správná poloha a správné přísátí miminka? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	3	0
2015	9	7	1
2016	8	9	0
2017	2	2	0
Celkem	21	21	1

6. Ukázal Vám personál, jak během kojení poznáte, zda miminko skutečně pije mléko z prsa? (Uveďte "ano", pokud Vám personál tyto informace nabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem. Uveďte "ne", pokud Vám personál tyto informace nanabídl bez ohledu na to, zda jste o ně měla nebo neměla zájem.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	4	10	3
2016	3	12	2
2017	1	2	1
Celkem	8	29	6

7. Dokázal Vám personál pomoci s kojením?

	Ano	Ne	Nepotřebovala jsem pomoc	Nevím
2014	2	3	0	0
2015	6	3	8	0
2016	7	6	4	0
2017	1	2	1	0
Celkem	16	14	13	0

8. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem?

	Ano	Ne	Nevím
2014	5	0	0
2015	6	11	0
2016	8	9	0
2017	2	2	0
Celkem	21	22	0

9. Bylo Vaše miminko dokrmované umělým mlékem bez Vašeho informovaného souhlasu?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	5	0	0	0
2015	3	4	9	1
2016	3	6	7	1
2017	0	2	2	0
Celkem	11	12	18	2

10. Stalo se, že Vaše miminko bylo dokrmované umělým mlékem a Vy jste se o tom dozvěděla až poté, co bylo dokrmované?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	5	0	0	0
2015	3	3	10	1
2016	2	8	7	0
2017	0	2	2	0

šestinedělky

Celkem	10	13	19	1
---------------	-----------	-----------	-----------	----------

11. Pokud bylo dítě dokrmované, byl Vám osvětlen důvod, proč se tak stalo?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	1	4	0	0
2015	1	6	10	0
2016	7	1	9	0
2017	2	0	2	0
Celkem	11	11	21	0

12. Byl na Vás vyvíjen nátlak, abyste miminko dokrmovala?

	Ano	Ne	Nevím
2014	2	3	0
2015	3	12	2
2016	4	13	0
2017	1	3	0
Celkem	10	31	2

13. Byla jste personálem informovaná o důležitosti kontaktu kůže na kůži s miminkem během pobytu v nemocnici?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	1	16	0
2016	0	15	2
2017	2	2	0
Celkem	3	38	2

14. Považoval personál za samozřejmé, že jste s miminkem v jedné posteli?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	2	3
2015	2	7	8
2016	7	5	5
2017	1	1	2
Celkem	10	15	18

15. Byla jste na pokoji s miminkem neustále v režimu rooming-in už od příchodu z porodního sálu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	9	7	1
2016	11	6	0
2017	4	0	0
Celkem	24	18	1

16. Odněl personál miminko během Vašeho pobytu, aniž byste o tom věděla?

šestinedělky

	Ano	Ne	Nevím
2014	1	4	0
2015	1	16	0
2016	0	17	0
2017	0	4	0
Celkem	2	41	0

17. Bylo s Vámi miminko na pokoji i během všech nocí, které jste strávila v porodnici? (Uveďte "ne" i v případě, že šlo jen o jednu noc.)

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	9	8	0
2016	12	5	0
2017	4	0	0
Celkem	25	18	0

18. Dostala jste od personálu informaci, že miminko máte kojit bez omezování délky kojení tak často, jak miminko nebo Vy chcete?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	0	14	3
2016	6	9	2
2017	1	3	0
Celkem	7	31	5

19. Dostala jste od kohokoliv z personálu informaci, že máte kojit podle určitého časového rozvrhu nebo že máte kojit jen určitý počet minut?

	Ano	Ne	Nevím
2014	4	0	1
2015	12	3	2
2016	8	8	1
2017	4	0	0
Celkem	28	11	4

20. Dostala jste od personálu nemocnice návrh na použití dudlíku nebo byl Vašemu miminku podán bez Vašeho souhlasu?

	Ano	Ne	Nevím
2014	3	2	0
2015	5	12	0
2016	2	14	1
2017	2	2	0
Celkem	12	30	1

21. Bylo dítě krmeno z lahvičky?

	Ano	Ne	Nevím
2014	3	1	1

šestinedělky

2015	1	16	0
2016	3	14	0
2017	2	2	0
Celkem	9	33	1

22. Pokud bylo Vaše dítě dokrmované, ukázal Vám personál, jak to dělat bez lahvičky a naučil Vás, jak tento způsob efektivně používat?

	Ano	Ne	Nebylo dokrmované	Nevím
2014	2	3	0	0
2015	2	4	11	0
2016	2	8	7	0
2017	1	1	2	0
Celkem	7	16	20	0

23. Dostala jste od personálu informace, kam se po porodu můžete obrátit o pomoc s kojením?

	Ano	Ne	Nevím
2014	0	5	0
2015	3	14	0
2016	1	16	0
2017	0	3	1
Celkem	4	38	1

šestinedělky

Komentáře (očíslované, bez jazykové korektury)

2014

1. Tragédie.
2. Jako psycho, ačkoli jsem se na to těšila, brala to jako jasnou věc. Pomohli mi, až když jsem si o pomoc řekla a to třetí den od porodu. To je na dlouhé povídání...
3. Malý byl v inkubátoru, první pokus o kojení si ani nepamatuji. Byli jsme v porodnici zhruba týden. Částečně jsem kojila a částečně dokrmovala. Největší chyba a nesmysl ze strany nemocnice byl ten, že dokud se nenaučí pít z normální lahvičky, tak nás nepustí domů. Po návratu domů jsem si pozvala laktační poradkyni, která jediná mi pomohla. Bylo to velmi náročné, ale na konci šestinedělí jsem se plně rozkojila.

2015

4. Neměla jsem problémy, takže si nás nikdo nevšímal.
5. Přirozené.
6. Bylo to mé třetí dítě, tak jsem pomoc nepotřebovala a ocenila jsem, že mě nikdo moc nekontroloval. Dítě kojím ještě teď.
7. Asi čtyři dny byl syn v inkubátoru. Bez mého vědomí ho začali okamžitě dokrmovat umělým mlékem a dali mu dudlík. Přiložit mi ho nechali teprve třetí den. Vzhledem k tomu, že byl pevně daný tříhodinový režim krmení a přebalování, kdy jsem před a po musela vážit, usoudili, že pije málo a musela jsem dokrmovat. Stříkačkou. Pořád mi nutili láhev, aby si prý na ni zvykl, ale odmítla jsem. Miminko jsem si dávala do postele, ale když jsem spala já, spalo ve své postýlce. Moc jsem chtěla kojit bez dokrmu, byla jsem ve stresu, každá sestra mi radila něco jiného včetně toho, že na to nemám tak tlačit, že to chci příliš...Když jsem si stěžovala doktorce, že mi každá sestra říká něco jiného, přišla za mnou dotčená staniční s příručkami o kojení nedonošených dětí, že si je mám nastudovat. Přečetla jsem si je a zjistila, že většinu z toho nedodržují. Absurdní...Byli jsme na dětské JIP, když mi dula, která se mnou byla u porodu, chtěla přijít pomoci s kojením, nepustili ji, takže miminko neviděla a nemohla poradit. K miminku mohl jen partner. Situace s kojením se upravila až doma, kdy jsem přestala vážit, dokrmovat, dítě jsem měla v posteli a kojila na požádání. Ze dne na den jsem plně kojila. Prostředí na JIP oddělení pro mě bylo velmi stresující a nepodpůrné.
8. Jako stresující věc, která nám vůbec nejde. Mně, ani miminku. Dvakrát jsem z porodnice odcházela jako nekojící, zlomená, pokaždé hned po příchodu domů se mléko spustilo. Bez problémů kojím do dnešního dne.
9. Stres, časový rozvrh, čárky, 20 minut z každého prsa minimálně po 2 hodinách

šestinedělky

10. Jako prvorodička jsem měla (díkybohu) na pokoji maminku s druhátkem, která mě podporovala ve spaní ve společné posteli s mimčem a kojení i non stop (oproti radám a nařízením sestřiček).

11. Na kojení byl kladen opravdu důraz. Horší bylo to, že mi pomáhali s přísátím, ale stylem strkání bradavky do pusy miminka a v poloze v leže. Nedařilo se mi to a v leže vůbec jen když to sestřičky nějak nacpali do pusinky. Bylo to stresující, protože mně se nedařilo přisátí miminka a musela jsem přes celou chodbu za sestrami, aby mi pomohli (při pláči miminka je to šílené). Naštěstí jsem byla na kurzu kojení od laktační poradkyně, tak jsem věděla alespoň jak si to nějak napolohovat. Takže manžel dovezl kojící polštář a já si začla kojit podle sebe v křesle a už nám to šlo bez mizerné pomoci sester.

12. 3 hodinové intervaly, každé prso stimulovat 15 minut. Syn pokud nebyl přisátý, tak plakal. Od nesprávné techniky jsem měla bradavky dost bolavé. Proto jsem dostala vynadáno, že si za to mohu sama, když miminko mám na prsu déle než řečený čas. Když se nechtěl přisát na pravé prso, sestra násilím za krk, tlačila syna na prso. V tu chvíli jsem ji odstrčila a začala si hledat informace sama. Celou noc jsem ho měla na prsou, střídala je, až ráno se ukázalo mléko. Věřím, že kdybych nezačala sama hledat informace, syn je na umělém mléku. Teď bude mít 2 roky a kojí se stále. :)

2016

13. Já jsem byla s přístupem personálu porodnice spokojená. Rodila jsem císařským řezem v 37tt jednováječna dvojčata, kontakt kůže na kůži měli kluci s tatínkem asi deset minut, poté už si tatínek řekl, že je chce sundat. Příkrm dostali, protože se lékaři báli velkého úbytku váhy. Víc mě mrzí, že nepropagují příkrm přes cevku na prsu, zbavili bychom se příkrmů dřív než na konci šestinedělí. Jinak jsem z porodnice odcházela s prasklinou na bradavce a přesto, že jsem za personálem chodila, že mě to bolí, jestli by mi mohly poradit, tak mi říkaly, že je vše v pořádku. Poradila až domů zavolaná soukromá laktační poradkyně, vyškolená Mamilou. Je to škoda, protože je to jediná výtka na tuto porodnici, kterou bychom s mužem měli. Oproti jičínské, kde jsem rodila v roce 2013, kde jsme byli absolutně nespokojeni.

14. Strašné, nepomohly spíše naopak, ještě deptali, že pije málo....že takto by to nešlo, jako když jsem ta nejhorší matka na světě.

15. Kojení v porodnici bylo pro mě stresové, po císařském řezu se mi mléko začalo dělat až později a nikdo mi o kojení nic neřekl, pokud jsem se nezeptala. Nevěděla jsem, zda správně kojím.

16. Pozitivní.

17. Sestry radily, každé tři hodiny aspoň 30 min, rozkojila jsem se až doma, kdy jsem kojit začala dle potřeb mimča, takže i čtyři hodiny v kuse:)

18. Velmi bolestivé - vytvořily se ragády.

šestinedělky

19. V pohodě, jen návštěvníci občas rušili.

20. Poté, co se miminko přisálo na porodním sále k jednomu prsu, už sestry předpokládaly, že máme kojení zvládnuté. Žádné další informace jsem k tomuto tématu nedostala. Jen na pokoji byla příručka o kojení, kterou jsem si mohla přečíst. Druhý den po porodu jsem měla domluvenou návštěvu laktační poradkyně proškolenou Laktační ligou, která opravila polohu miminka v mém náručí a přisátí k druhému prsu. Také mi ukázala a umožnila vyzkoušet různé polohy při kojení. Moc mi tím pomohla.

2017

21. Miminko často plakalo, řekli mi, že mám málo mléka a dali mu umělé, aby nemělo hlad. Na správnou techniku kojení jsem se ptala, ale pokusy bez kladného výsledku. Byla jsem domů propuštěna s umělým mlékem.